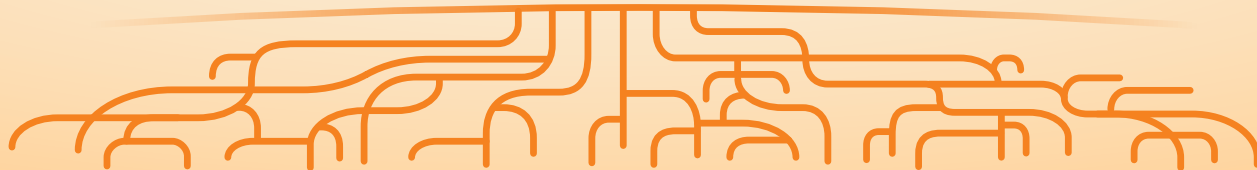

#CohesionAlliance

SOLIDNA POLITYKA SPÓJNOŚCI UE

Wspólny apel Sojuszu na rzecz Spójności

Odnowiona polityka spójności po 2027 r. która nie pomija nikogo

My – przedstawicielki i przedstawiciele miast i regionów w całej Europie wyłonieni w demokratycznych wyborach – wzywamy instytucje europejskie i rządy krajowe do opracowania kompleksowego planu działania w ramach Unii Europejskiej, który wzmocni spójność społeczną, gospodarczą i terytorialną.

Łączy nas cel zapewnienia wszystkim obywatelom wysokiej jakości życia w coraz bardziej cyfrowym społeczeństwie, osiągnięcia neutralności klimatycznej i zachowania różnorodności biologicznej oraz opanowania skutków zmian demograficznych. Z uwagi na swój istotny potencjał transformacyjny, ów plan wymaga przywództwa politycznego oraz wizji integrującej decydentów na wszystkich szczeblach zarządzania. Zielony Ład i agenda cyfrowa powinny w dalszym ciągu być drogowskazem dla Unii Europejskiej. Niemniej ich zakres tematyczny i sposób wdrażania wymagają bardziej wyraźnego uwzględnienia lokalnej specyfiki, gdyż to właśnie władze lokalne i regionalne, odpowiadając za prawie połowę inwestycji publicznych w państwach członkowskich UE, mają fundamentalną rolę w powodzeniu transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Polityka spójności to spoiwo łączące Europę. To polityka, która nie pomija nikogo, bez względu na miejsce urodzenia czy zamieszkania. Jesteśmy w pełni przekonani o jej bezsprzecznej wartości dodanej, która między innymi przejawia się w umiejętności zapobiegania ryzyku pogłębiania się podziałów terytorialnych i społecznych pomiędzy krajami członkowskimi, jak i w ich granicach.

W związku z tym apelujemy, by polityka spójności pozostała filarem rozwoju UE jako pierwszoplanowa, długofalowa i zdecentralizowana polityka inwestycyjna w nowym okresie programowania po roku 2027. Jednocześnie, powinna ona zachować umiejętność reagowania na nieprzewidziane sytuacje.

By sprostać obecnym i przyszłym wyzwaniom, opowiadamy się za odnowioną polityką spójności na okres po 2027 r., która będzie opierać się na następujących zasadach:

- 1) Powinna to być polityka dostępna dla wszystkich regionów, miast i gmin. Wszystkie terytoria są ważne bez względu na to, czy znajdują się w bogatszych czy biedniejszych krajach.** Jest to niezbędny warunek sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku dla wszystkich Europejki i Europejczyków. Unia Europejska musi bezwzględnie pozostać zjednoczona, a jednocześnie wzmocnić swoją wiodącą pozycję i konkurencyjność w skali globu. Polityka spójności powinna stać się naczelną polityką UE, skupiając się na zapewnieniu odpowiedniej jakości usług publicznych na szczeblu lokalnym i regionalnym, i wspieraniu lokalnych inwestycji publicznych - przynosząc korzyści wszystkim.
- 2) Powinna to być polityka, która umieści spójność społeczną, gospodarczą i terytorialną w centrum nowej polityki przemysłowej Zielonego Ładu i strategicznej autonomii UE.** Unia, pilniej niż kiedykolwiek, musi zająć się problemem pułapek rozwojowych widocznych w całej Europie. Odnowiona polityka spójności powinna wyzwolić potencjał gospodarczy każdego regionu Europy, jak najpełniej promując ukierunkowane terytorialnie innowacje.

- 3) **Powinna to być polityka, której przyświeca nadrzędny cel sprawiedliwej transformacji: transformacja ku neutralności klimatycznej wpłynie na rozwój każdego obszaru bez względu na jego specyfikę. Może to doprowadzić do pogłębienia społecznych dysproporcji, jeśli nie będzie jej towarzyszyć odpowiednie zarządzanie.** Każde terytorium ma swoje atuty rozwojowe, potencjał i zdolności administracyjne, by przeprowadzić tę transformację. Niektóre, jednak, są bardziej podatne na zagrożenia niż inne. Należy zwrócić szczególną uwagę na te regiony, których rozwój nadal w dużym stopniu zależy od energochłonnych gałęzi przemysłu, pamiętając jednocześnie, że każda z nich oddziałuje na środowisko i pozostawia swój ślad. Apelujemy o odnowioną politykę spójności po 2027 r., wspierającą rozwiązania dostosowane do potrzeb, oparte na zasadach sprawiedliwej transformacji i dostępne dla wszystkich regionów w całej Europie.
- 4) **Powinna to być polityka wspomagająca ukierunkowane terytorialnie rozwiązania: różnorodność terytoriów UE jest cennym atutem.** Wszystkie regiony, zarówno słabo zaludnione jak i te odznaczające się trwałymi naturalnymi barierami rozwój; miasta i obszary metropolitalne oraz tereny wiejskie; obszary peryferyjne, przygraniczne, górskie, nadmorskie i wyspiarskie; od regionów znajdujących się poza kontynentem europejskim po te ulokowane w jego centrum - stoją w obliczu wyzwań związanych z podwójną transformacją – ekologiczną i cyfrową – oraz zmianami demograficznymi. Nie ma jednego dobrego rozwiązania dla wszystkich. Umiejętnie ukształtowana polityka spójności powinna w elastyczny sposób umożliwić lokalnym podmiotom opracowywanie strategii dostosowanych do potrzeb konkretnego obszaru, a zarazem wpisywać się w stabilne ramy ogólnych celów politycznych UE. Instrumenty terytorialne, takie jak rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) i zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT), są niezbędne do prowadzenia tego rodzaju inkluzywnych i ukierunkowanych terytorialnie działań.
- 5) **Powinna to być polityka oparta na złotych zasadach, takich jak: wspólne zarządzanie, wzmocnione partnerstwo ze wszystkimi grupami społeczeństwa, zarządzanie wielopoziomowe bazujące na rzeczywistym dialogu między władzami lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i instytucjami UE.** Apelujemy o położenie kresu obecnej fragmentacji funduszy polityki spójności i stworzenie jednolitych ram zasadzających się na synergii i komplementarności współzarządzanych funduszy.
- 6) **Powinna to być polityka promująca kulturę zaufania między różnymi szczeblami władzy w Unii Europejskiej.** Owo odnowione podejście przyczyniłoby się do bardziej pozytywnego wizerunku UE. Komisja Europejska powinna rozpocząć szeroko zakrojone konsultacje i ocenę działań upraszczających zarządzanie instrumentami polityki spójności podjętych od lat 90. XX wieku, w tym w porównaniu z innymi programami UE. Politykę spójności należy oceniać pod względem jej rzeczywistego wpływu na życie Europejczyków, a nie z perspektywy tempa wydatkowania środków.
- 7) **Powinna to być polityka wzmacniająca współpracę terytorialną i wspierająca innowacje terytorialne oraz demokrację.** Polityka spójności dowiodła swojej wyjątkowej wartości we wspieraniu współpracy transgranicznej, międzyregionalnej i transnarodowej oraz strategii makroregionalnych ukierunkowanych na rzeczywistą poprawę życia obywateli. Partnerstwa na rzecz regionalnych innowacji oraz strategii inteligentnych specjalizacji wspierają inkluzywną transformację społeczno-gospodarczą na szczeblu lokalnym.
- 8) **„Nie szkodzić spójności”: wszystkie polityki UE muszą służyć wzmocnieniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.** Instytucje europejskie powinny zadbać o to, by wszystkie programy i polityki rozwoju – od etapu planowania po wdrażanie – były spójne i uwzględniały terytorialnie zróżnicowane efekty, ograniczając zarazem wszelkie obciążenia administracyjne.

Zachęcamy opinię publiczną, związki zawodowe, przedsiębiorstwa oraz organizacje pozarządowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego do wsparcia naszych starań na rzecz sprawiedliwej Europy, która nie pomija nikogo.

Przyłącz się do naszego apelu!

